

IZGUBLJENA PRILOŽNOST ZA UREDITEV RAZMER V SLOVENSKEM ZDRAVSTVU

Izrivanje zdravnikov in zobozdravnikov iz odločevalskih procesov

Dr. Zdenka Čebašek-Travnik, spec. psihiatrije
Predsednica Zdravniške zbornice Slovenije

Zdravstveni sistem

- **Pacienti**
- **Izvajalci** – ustanove in posamezniki
  - *Zdravniki, zobozdravniki*
  - *Medicinske sestre – zdravstvena nega*
  - *Drugi sodelavci*
- **Dobavitelji**
- **Plačniki**
- **Politiki**

Kdo (naj) odloča o čem???

Zdravniki želimo sodelovati pri izboljšanju zdravstvenega sistema

- Številni predlogi posameznikov in zdravniških organizacij posredovani po vseh uradnih poteh na Ministrstvo za zdravje
- Aktivno sodelovanje v javni razpravi:
  - *Zakon o pacientovih pravicah*
  - *Zakon o zdravniški službi*
  - *Zakon o zdravstveni dejavnosti*
- Naši predlogi so bili večinoma zavrjeni
- Pripravljamo vloge na Ustavno sodišče

Zakon o zdravniški službi:

Naloge in javna pooblastila zbornice, 71. člen

Zdravniška zbornica Slovenije:

- sodeluje pri pripravi zakonov, planskih dokumentov, kadrovskih načrtov in drugih predpisov s področja zdravstva;
- soodloča pri določanju izhodišč za sklepanje pogodb z zavodom;
- zastopa interese zasebnih zdravnikov pri sklepanju pogodb z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije;

Zakoni s področja zdravstva, sprejeti v zadnjem mandatu

1. Zakon o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (Uradni list RS, št. 56/15)
2. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 47/15)
3. Zakon o investicijah v javne zdravstvene zavode, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija (Uradni list RS, št. 90/15)
4. Zakon o lekarniški dejavnosti (Uradni list RS, št. 85/16)
5. Zakon o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov (Uradni list RS, št. 9/17 in 29/17)
6. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pacientovih pravicah (Uradni list RS, št. 55/17)
7. **Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 64/17)**
8. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 40/17)
9. Zakon o interventnih ukrepih za zagotovitev finančne stabilnosti javnih zdravstvenih zavodov, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija (Uradni list RS, št. [54/17](#))

Kdo *naj* odloča o vprašanjih zdravstvenega sistema v Sloveniji

(izberite en odgovor, ki bi po vašem mnenju prinesel najboljše rezultate)

- Pacienti
- Dobavitelji
- Plačniki
- Politiki
- Zdravniki
- Zobozdravniki
- Medicinske sestre
- Sindikati
- Drugi

ČAKALNE VRSTE

Kakšen je namen čakalnih vrst, kdo jih potrebuje?

Koliko časa (delovnih ur) se porabi za „urejanje“ čakalnih vrst?

Zakaj toliko nejasnosti in grozečih kazni za kršitelje?

Ta vlada poskuša odpraviti čakalne vrste s postavljanjem administrativnih ovir in s finančnim kaznovanjem zaposlenih v zdravstvu. M. Zupanič, Delo 24.

februarja 2018.

Zdravniki smo napovedali daljšanje čakalnih vrst, ker:

- znamo napovedovati prihodnost,
- znamo seštevati in odštevati,
- razumemo delovanje zdravstvenega sistema,
- prosimo paciente, da se množično prijavljajo na preglede,
- *hočemo nagajati ministrici,*
- sami povečujemo dotok pacientov iz tujine.

Čakalne vrste spodbujajo nasilje

- **Nasilje nad zdravstvenim osebjem, ne samo nad zdravniki, lahko povežemo z neizpolnjevanjem obljub politike, da bo “naredila” red v zdravstvu.**
- **Predvsem medicinske sestre in administratorke morajo požreti marsikakšno žaljivko in tudi grožnjo s strani nezadovoljnih pacientov in njihovih spremljevalcev.**
- **V očeh pacientov so za vse daljše čakalne vrste krivi zaposleni in ne politiki skupaj s premierjem, ministrico in koalicijo, ki “odločajo o zdravstvu” parlamentu.**

Sporočila kolegov glede določanja stopnje nujnosti

- *Obstaja nujno in vse ostalo. Nujno vsi ljudje poznamo kot Urgenca. Kaj je tukaj tako težkega? Še televizijske serije vedo več kot ex minister.*
- “Nenujne” paciente pa je treba pregledati v doglednem času. Težava leži v nezadostnih sredstvih, večinoma finančnih: koliko programov plača ZZS (ne dovolj) in po kakšni ceni (ne po ekonomski, temveč “dogovorni”, ki je nižja, amortizacije praktično sploh ni več).
- Del težav je tudi v pomanjkanju človeških virov. **Dokler zdravnikov ne bo dovolj (primerljivo s povprečjem EU), je omejevanje zdravniškega dela neposredni generator čakalnih vrst.** Če tega omejevanja ne bi bilo, bi se vrste krajšale.
- Vprašajmo se: ali lahko ZZS oziroma država plača vse te dodatne opravljene storitve? Ali obstaja politična volja?

Čakalne vrste?

Kako z manj delovnih ur (omejitve za delo pri drugem delodajalcu) opraviti več storitev?

- Zdravniki ne znamo odgovoriti na to vprašanje.
- Tudi v javnih zavodih jih ne morejo, ker dodatne storitve niso plačane (splošni dogovor) ...
- Predlog ZZS: ukiniti omejitev dela pri drugem delodajalcu.

ČAKALNE VRSTE

kako jih obvladovati

- **Predlog ZZS:** več denarja za izvedbo zdravstvenih storitev.
Reorganizacija in novi obračunski modeli jih ne morejo skrajšati.
- **Predlog ZZS:** *sodelovanje zdravnikov pri določanju kriterijev*
  - *za različne stopnje nujnosti na podlagi verodostojnih podatkov in analiz*
  - *(če takšne kriterije res potrebujemo).*

TEŽAVE
KI NAM JIH PRINAŠA
„E-ZDRAVJE“ – „e-karkoli“

Motivi za vzpostavitev „e-zdravja“

- **Pacienti** želijo z e-zdravjem dobiti boljšo dostopnost do zdravstvenih storitev, ki jih potrebujejo.
- **Zdravniki** želimo, da nam bo e-zdravje v pomoč pri izvajanju medicinskih postopkov (diagnostičnih, terapevtskih, preventivnih) in izboljšanje komunikacije na vseh ravneh
- **Oblast** (država, vlada) želi preko e-zdravja nadzorovati
  - *Stroške*
  - *Kazalnike*
  - *Izvajalce*

Težave pri našem delu

■ Izpolnjevanje e-napotnic:

- *Dolgotrajno* (primerjava časa za izpolnjevanje stare, papirne napotnice in e-napotnice)
- *Nezanesljivo*, pacient se še vedno “naroča” peš ali po telefonu
- Zdravnikom **jemlje čas** za obravnavo pacienta
- **Preusmerja pozornost** zdravnika od zdravstvenega stanja pacienta na računalniški ekran in zahtevane odgovore

Koga to zanima???

Zdravstveno osebje si želi

- Tablice z enostavno dostopnimi podatki (izvidi, povezave), ki jih lahko uporabljajo tudi ob pacientovi postelji; povezavami na strokovne portale ali forume, kjer se lahko predstavi diferencialna diagnostika
- Tablice, preko katerih poteka naročanje nalog in storitev drugim udeleženi in se to lahko sledi (sledljivost)
- Računalnike s predlogami za pisanje dokumentov – z avtomatskim prenašanjem izvidov, predvidenimi obveznimi deli
- IN KAJ SMO Z e-zdravjem DOBILI?

Čigavi motivi so uresničeni doslej?

- Motivi oblasti

Kdo naj vodi zdravstvo?

- *Pustimo organizacijo zdravstva zdravstvenim delavcem, politiki pa naj omogočijo pogoje za njegovo delovanje.*
- *Ker je država slab gospodar, ne sme nastavljati “svojega” kadra, ki o zdravstvu nima pojma. Ni nujno, da je direktor zdravnik, mora pa poznati ustroj in delovanje zdravstvenega zavoda od kuhinje do operacijske dvorane. Še tako dober zdravnik ne more voditi na primer banke ali sodišča.*

Prim. dr. **Marjan Fortuna**, Dnevnik, sobota 17.2.2018

KAKŠEN NAJ BO MINISTER ZA ZDRAVJE

Kdo oz. kakšen naj bo minister za zdravje

- *... da je smiselno iskati kandidate izključno v ozkem krogu izkušenih direktorjev bolnišnic in zdravstvenih domov.*
- *Če pa želimo na čelu zdravstva **ministra – politika**, je treba prej sistemsko zamejiti njegove naloge in pooblastila na omejen nabor najbolj splošnih političnoupornih odločitev.*
- *Najslabše je imeti ministra, ki nima pojma, hkrati pa je vse odvisno od njegovih odločitev.*

Alojz Ihan, dr. medicinskih znanosti, imunolog, pisatelj in publicist

Delo, 23. februarja 2018

- Zdravniki in zobozdravniki sporočamo:

- *poznamo zdravstveni sistem, vemo kako deluje in kaj bi se dalo izboljšati*
- *želimo delati **dobro** (in tudi več kot 8 ur/dan)*

- ***Za dobro delo potrebujemo:***

- Dovolj zdravnikov
- Ustrezne delovne pogoje
- Ukinitev nesmiselnih omejitev in kazni

**TO NI POLITIČEN SONG, NI POLITIČEN SONG! KAR
TRDIJO NI RES, TO JE PESEM ZA PLES.**

MARTIN KR PAN (VLADO KRESLIN)

[HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=_30R_BXSX8M](https://www.youtube.com/watch?v=_30R_BXSX8M)

PRISLUHnite NAM

ZDRAVNIKI IN ZOBOZDRAVNIKI